

Onderwerp

Perspectiefnota 2025-2028

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. De perspectiefnota 2025-2028 als kader te hanteren voor de programmabegroting 2025 en de daarin op te nemen meerjarenraming.

2. Doelstelling programmabegroting

Een degelijk en solide financieel beleid voeren, zodanig dat er jaarlijks een sluitende begroting wordt aangeboden en dat onze reserves op een verantwoord niveau blijven.

3. Eerdere behandeling

Op 10 april 2024 is tijdens een beeldvormende sessie van de Integrale Commissie gesproken over de contouren van de perspectiefnota 2025-2028. Daar is een voorlopige schets van het financieel meerjarenperspectief gegeven en zijn de thema's en onderwerpen gedeeld die als relevant werden beschouwd voor opname in de perspectiefnota.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Uw Staten zijn bevoegd om kaders te stellen voor de programmabegroting. In deze perspectiefnota 2025-2028 wordt u geïnformeerd over ontwikkelingen die van invloed zijn op de op te stellen programmabegroting 2025. Op basis van deze informatie kunt u, tijdens de Algemene Beschouwingen, kaders stellen voor de programmabegroting 2025, die dit najaar aan u ter vaststelling zal worden aangeboden.

5. Verdere behandeling PS

De uitkomsten van de Algemene Beschouwingen zullen door ons college worden verwerkt in de ontwerp programmabegroting 2025. Deze zal eind september van dit jaar worden aangeboden aan uw Staten met het oog op de begrotingsbehandeling die op 13 november 2024 is voorzien.

6. Korte toelichting op voorstel

In deze perspectiefnota geeft ons college informatie over de financiële en beleidsinhoudelijke vooruitzichten voor de middellange termijn. De focus bij de financiële voorstellen in deze perspectiefnota ligt op de uitvoering van het coalitieakkoord 2023-2026.

In het eerste deel van deze nota geven wij een de perspectieven voor de visie op Flevoland mee, die gebruikt kunnen worden voor de algemene beschouwingen. In het laatste deel zijn daarvoor ook denkrichtingen opgenomen, als bijlage bij deze nota. Daarvoor hebben wij gebruik gemaakt van inventarisaties van onderwerpen die vooral op de middellange termijn aandacht van Provinciale Staten vragen.

Het tweede deel omvat een beschrijving van de transitieopgaven voor Flevoland. Wij werken daar opgegevenricht aan, wat betekent dat het de programma's uit de begroting overschrijdt en ook dat we dat samen met andere betrokkenen doen, zoals de Flevolandse gemeentes en het waterschap. Ook de bedrijven en Flevolandse inwoners zijn daarbij betrokken.

Provinciale Staten
26 juni 2024*Agendapunt**Lelystad*
30 april 2024*Registratienummer*
3264299*Expertiseteam*
ETFIN*Portefeuillehouder*
Hofstra, H.J.*Routing**Integrale commissie:*
15 mei 2024
12 juni 2024

In het derde deel hebben wij, op basis van de perspectieven en thema's, voorstellen opgenomen om in de begroting 2025 middelen beschikbaar te stellen. De focus bij de financiële voorstellen in deze nota ligt de jaren tot en met 2028.

In het vierde deel is de actualisatie van het financiële perspectief beschreven. Ten opzichte van de programmabegroting 2024 (en de daarin opgenomen meerjarenraming) zijn er aanzienlijke wijzigingen te melden en ook is de jaarschijf 2028 toegevoegd.

7. Beoogd effect

Uw Staten in staat te stellen kaders te stellen voor de op te stellen programmabegroting 2025.

8. Argumenten

1.1 De perspectiefnota 2025-2028 biedt uw Staten het actuele inhoudelijke en financiële perspectief waarmee kaders kunnen worden gesteld voor de programmabegroting 2025.

In de perspectiefnota geven wij aan welke ontwikkelingen er voor de komende jaren worden voorzien op belangrijke thema's en welke positie wij daar voor de provincie in zien. Voorts is er een actualisatie gemaakt van het financiële meerjarenperspectief ten opzichte van de programmabegroting 2024. Tijdens de beeldvormende sessie in april van dit jaar was al aangegeven dat het financieel perspectief voor de komende jaren anders is dan ten tijde van de begrotingsbehandeling 2024.

Onze financiële verkenning heeft de programmabegroting 2024 als vertrekpunt. Vervolgens hebben wij nieuwe inzichten, met invloed op de programmabegroting, geschetst in het nieuwe financiële perspectief. De belangrijkste veranderingen hebben te maken met het provinciefonds, de belastingcapaciteit, de stelposten en de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk. De conclusie uit de financiële verkenning is dat de begroting over de horizon tot en met 2028 nog structureel in evenwicht is. Wel zien wij een aflopende trend van de begrotingsruimte.

Het financiële perspectief is positiever dan dat wij begin 2024 hadden verwacht, zonder dat we aanspraak moeten maken op de algemene reserve. Zo is het tekort in 2028 omgeslagen naar een positief saldo. Dat komt vooral door de uitkomsten van de voorjaarsnota 2024 van het Rijk, namelijk de afschaffing van de opschalingskorting (wat een voordeel is van ongeveer € 2 miljoen per jaar). Gezien het grote effect hebben we dit effect betrokken in deze perspectiefnota, vooruitlopende op de meicirculaire van het provinciefonds. Ondanks dat de verwachtingen voor de begrotingsruimte de komende jaren positief zijn, blijven wij wel scherp op de kosten. Het beeld is nog steeds dat de ruimte daalt, terwijl er nog veel te doen is in onze provincie. Daarbij denken wij bijvoorbeeld aan de uitvoering van de Strategische Agenda Flevoland, het landbouwbeleid, de energievisie en overige ruimtelijke arrangementen. Daarom vullen we niet de gehele begrotingsruimte in.

De begrotingsruimte bestaat uit de stelpost 'nieuw beleid' en het vrije deel van de Brede Bestemmingsreserve (BBR). In de volgende tabel is op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt wat de geactualiseerde begrotingsruimte is (bedragen in € x 1.000).

Begrotingsruimte	Stelpost nieuw beleid				BBR
	2025	2026	2027	2028	
Initiële omvang vóór de perspectiefnota	9.063	1.007	2.683	-815	3.193
Aanpassingen na actualisatie financieel beeld	-724	6.906	3.002	3.778	20.461
Reële begrotingsruimte	8.339	7.913	5.684	2.963	23.654
Vraag perspectiefnota 2025-2028	-2.553	-2.553	-2.228	-2.228	-9.725
Restant	5.786	5.360	3.457	735	13.929

Om te komen tot het financiële perspectief hebben wij de ramingen geactualiseerd van het provinciefonds, de opcenten motorrijtuigenbelasting, de stelposten in de begroting en rekening gehouden met de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk.

In de onderstaande tabel hebben wij een totaal overzicht opgenomen van de bijstelling van de begrotingsruimte (bedragen in € x 1.000). Dit is verder toegelicht in de perspectiefnota zelf.

Bijstelling begrotingsruimte	2025	2026	2027	2028	BBR ¹
Uitkering provinciefonds	-2.785	4.022	5.129	11.076	0
Opcenten motorrijtuigenbelasting	1.400	1.500	1.300	1.300	0
Stelposten	305	1.028	625	-8.954	0
Algemene reserve	356	356	-4.052	356	8.963
Brede bestemmingsreserve	0	0	0	0	11.498
Totaal aanpassingen	-724	6.906	3.002	3.778	20.461

In het derde deel van deze perspectiefnota zijn voorstellen opgenomen vanwege nieuwe wettelijke taken, uitbreiding van bestaand beleid en ambities met financiële impact op de begrotingsruimte. Dit is in de perspectiefnota per thema en per voorstel beschreven. Deze voorstellen kunnen geheel vanuit de begrotingsruimte financieel worden gedekt.

Voorstellen perspectiefnota	Stelpost nieuw beleid				BBR
	2025	2026	2027	2028	
Structurele voorstellen	-1.614	-1.614	-1.614	-1.614	0
Incidentele voorstellen	-939	-939	-614	-614	-9.725
	-2.553	-2.553	-2.228	-2.228	-9.725

9. Kanttekeningen

Bij argument 1.1 geven wij aan dat er een voorbehoud moet worden gemaakt op de verwachte begrotingsruimte. De omvang van het provinciefonds zal de komende jaren nog meermaals door het Rijk worden bijgesteld. Ook de belastingcapaciteit is een afhankelijkheid, namelijk van het aantal en het gewicht van de voertuigen die in onze provincie geregistreerd zijn. Ook hebben wij nu de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk betrokken bij de ramingen, maar de Tweede Kamer moet nog wel formeel instemmen met die nota.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Perspectiefnota 2025-2028	3228843	Bijgevoegd

¹ De geschetste vrije ruimte van € 20,4 mln. is de verwachte stand per 31 december 2028 van het vrije deel in de Brede Bestemmingsreserve. Door eventuele amendementen en de realisatie van de bestedingen is dit een iteratief saldo, wat bij het opstellen van de perspectiefnota geactualiseerd wordt.